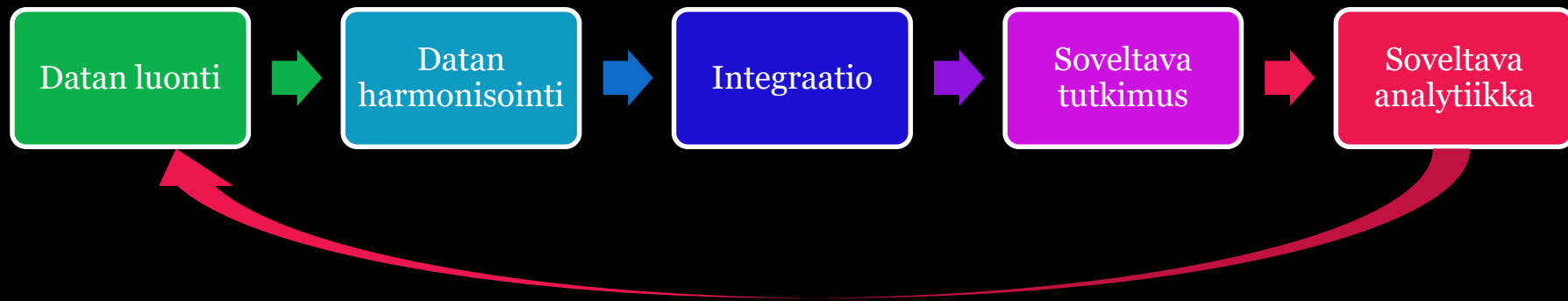

Uusi kansallinen palvelu tehostamaan SoTe-tutkimusta ja tietojohdantamista

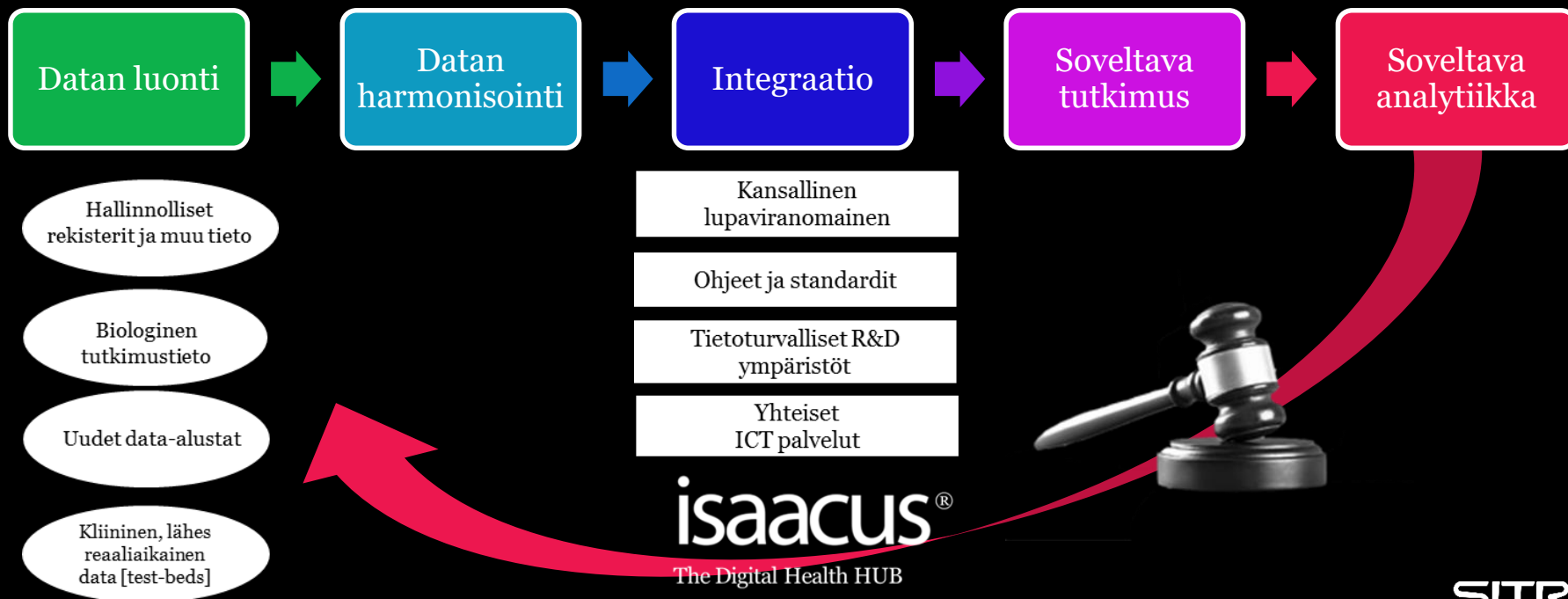
Jaana Sinipuro, Projektijohtaja

23.5.2017

Kohti kestäväää data-alustataloutta

Mitä tavoitellaan?

**94% SAAN NÄHDÄ OMAT
TERVEYSTIETONI**

Ai minäkin?

**93% NÄEN
TIETOJENI
KÄYTTÄJÄT**

**91% VOIN KIELTÄÄ
TIETOJENI
KÄYTÖN**

**93% TIETOJENI
KÄYTTÖÄ
VALVOO
VIRANOMAINEN**

*% vastaajista, jotka kokivat tärkeäksi tai erittäin tärkeäksi.

Lähde: *Hyvinvointitieto koskeva asennetutkimus, TNS Gallup 06-2016*

Palveluoperaattori

TIEDON LÄHDE

Henkilötasoiset tiedot

Muut tunnistelliset rekisteritiedot

PALVELUOPERAATTORI

Tietotarpeiden tunnistaminen ja saatavuuden varmistaminen

Tietojen Hankinta

Tietojen Esikäsittely

Tietojen Jakelu

TIEDON TARVITSIJAT

TIEDON KÄYTTÖ

Tieteellinen tutkimus

Kehittämis- ja innovaatio-toiminta

Muut käyttökohteet

OHJAUS JA VALVONTA
KÄYTTÖLUVAT JA EETTINEN ARVIOINTI

Isaacus-projekti on yhteistyöprojekti

Sitran Isaacus-projekti 2015–2017

- Valmistele toimintasuunnitelman uudelle kansalliselle toimijalle, joka kerää, yhdistelee ja analysoi hyvinvointidataa eri rekistereistä ja lähteistä
- Testaa esituotantohankkeissa erilaisia tiedonhallinnan teknisiä alustoja sekä kehittää toiminnallisuuksia kansallisiin tutkijapalveluihin
- Valmistele käynnistämissuunnitelman yhdessä THL:n kanssa vuoteen 2018

Uusi palveluoperaattori toiminnassa 2018

- Yhden luukun toimija, joka tarjoaa yhdisteltyä dataa tutkimukseen, lääketeollisuuteen sekä laajasti yksityisen ja julkisen sektorin käyttöön
- THL keskitetty lupaviranomainen, toiminta laajenee vaiheittain

Nopein tie tuloksiin - esituotantohankkeet

Parantuneet tutkijapalvelut ja kansallisten aineistojen parempi saatavuus

NATIONAL INSTITUTE
FOR HEALTH AND WELFARE

Statistics Finland

FINNISH SOCIAL SCIENCE
DATA ARCHIVE

THE NATIONAL ARCHIVES
OF FINLAND

Uudet big data -innovaatioalustat ja uudet tietolähteet

HOSPITAL DISTRICT OF
SOUTHWEST FINLAND

FIMM

BBMRI.fi

KUOPIO
1775

SITRA

Isaacus-hanke on yhteistyöhanke

Aalto-yliopisto arvioi HUS ja VSSHP tietoallasratkaisujen soveltuvuutta tutkimuskäyttöön. Lähes kaikki tunnistetut kehittämiskohteet vaativat kansallista yhteistyötä ja linjauksia.

Ratkaistavat asiat:

- Aineistojen löydettävyys (hakupalvelu)
- Pääsyssä dataan mahdollisia pullonkauloja
- Rahoitusmalli (skaalautuvuuden hinta)
- Tekninen tuki (tutkijoiden osaamistausta)
- Pitkän aikavälin kysymykset (datan integriteetti ja elinkaaren hallinta)

Lisäksi on ratkaistava esituotantohankkeista muodostuvan kokonaisuuden jatkokehitys ja ylläpito. Esimerkiksi lupapalvelu, pseudonymisointipalvelun palvelutarjoaja ja avoimen lähdekoodin ympäristö.

Yhteinen tiedon hyödyntämisen käsittemalli

Isaacus-hanke ja muut kansalliset hankkeet

- Lupaviranomaisen ja palveluoperaattorin rooli täsmentyy vuoden 2017 aikana.
- Kokonaisarkkitehtuuri ja sen muuttaminen palveluarkkitehtuuriksi vaatii vielä työtä. Sitra fasilitoi yhteistyötä, ei linjaa sisältöjä tai ota kantaa teknisiin ratkaisuihin.
- Yhteentoimivuuden varmistaminen keskeistä onnistumiselle. Tarvitaan yli hallintorajojen ulottuvan käsittemalli.
- Esimerkiksi JulkICT-toiminnon YTI-hankkeessa työstettävä yhteinen tiedon hallintamalli on olennainen myös tulevalle arkaluontoisen tiedon palveluoperaattorille.

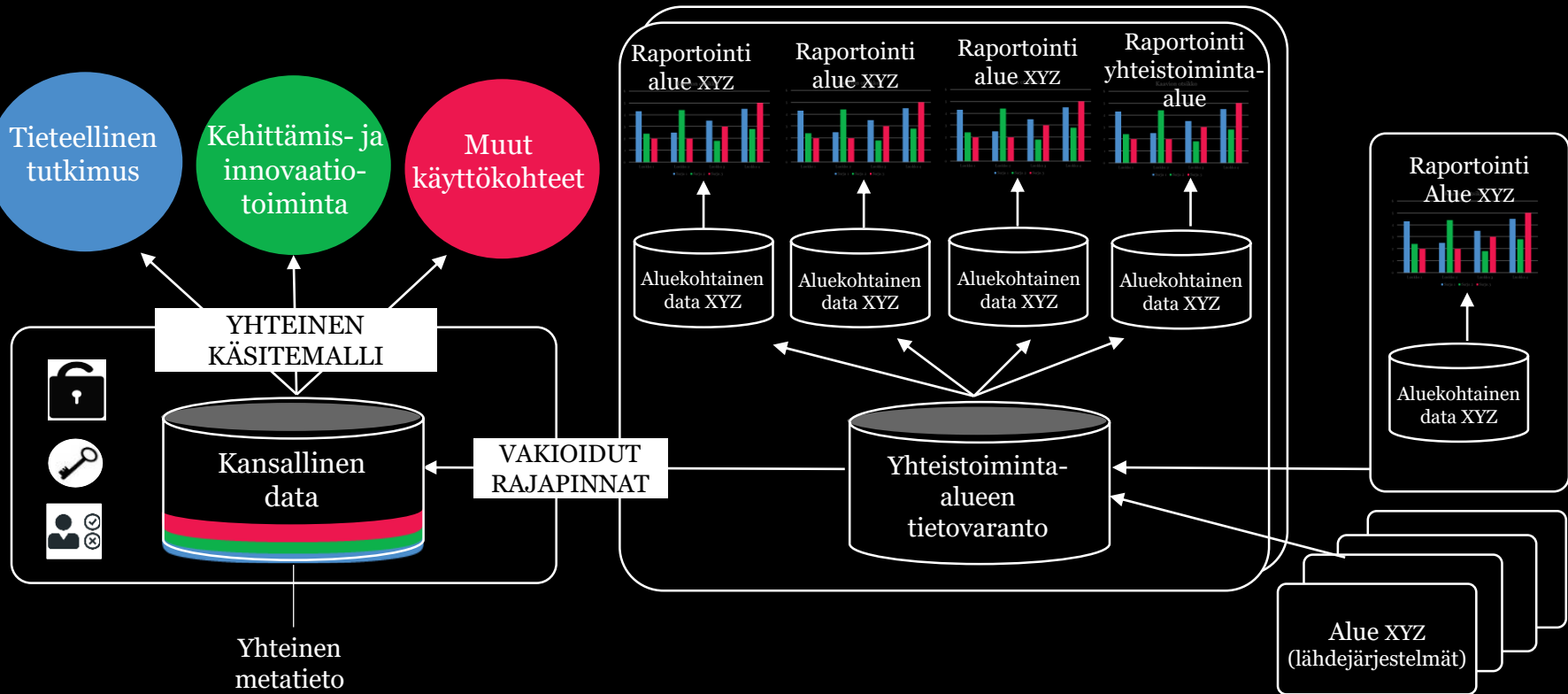
Visio tulevaisuuden tietovarannoista

Havaintoja ja huomioita

- Tietomäärien ja tietomuotojen jatkuvasti kasvaessa tarvitaan uusia big data -alustoja ja -teknologioita. Algoritmien kehittäminen vaatii paljon dataa. Tietoaltaat täydentävät tiedonjalostusarkkitehtuuria.
- Perinteisen tiedonjalostuksen opit pätevät yhä. Datan integrointi ja harmonisointi vaativat aina työtä – joko lataus- tai hyödyntämisvaiheessa.
- Kansallisten ja alueellisten tietovarantojen suunnittelussa on kiinnitettävä huomio tarkoituksenmukaisuuteen. Yhteistoiminta-alueiden klinisen hoidon kehittäminen vaatii tulevaisuudessa yhä monipuolisempaa tietoa – tähän tietoaltaat soveltuvat alustavan kokemuksen perusteella hyvin.

Visio palveluoperaattorin kansallisesta roolista

Ehdotus ICT-tiekartaksi

1

Kansallisen vision ja tahtotilan kirkastaminen

Kehitetään kansallisesti yhtenäistä arkkitehtuuria tietojohdamisen infran ja tietotuotannon järjestämiseen.

2

Tarpeet ja prosessit

Kuvataan toiminnan asiantuntijoiden toimesta johtamisen tarpeet ja toimintamallit. Tunnistetaan keskeiset käsitteet ja luodaan johtamisen käsitelmä.

3

Tietojohdamisen tekninen tietopohja ja välineistö

Levitetään Isaacus-tietoaltaan tekninen malli kaikkien maakuntien käyttöön. Määritellään yhtenäiset tietoaltaan tuotavat tietojoukot. Vakioidaan tietotuotannon rajapinnat ja hankitaan niitä yhteistyössä. Vakioidaan tiedon rikastaminen ja tarvittava yhdistely (yhteinen tietomalli).

4

Tietojohdamisen infra

Määritellään ja toteutetaan käyttötarkoitukserelevantteja tietovarastoja ja johtamisen välineitä. Levitetään ratkaisuja kaikkien maakuntien käyttöön huomioiden järjestäjä ja tuottaja.

5

Tietotuotanto ja perusjärjestelmät

Tuotannonohjaus

isaacus

Palveluoperaattori

Suorin tie suomalaiseen hyvinvointidataan

#isaacus

www.sitra.fi/isaacus